

Förläng väggen

När du förlänger en vägg eller mur ska du bygga i förband. Tegelstenarna ska överlappa varandra för det är det som ger konstruktionen styrka. Här visar vi hur det går till och hur du ger väggen en fin finish.

Oavsett vilket stenmaterial du använder så ska du alltid bygga i förband. "Byggklossarna" ska nämligen gripa tag i varandra och det gör de när de överlappar varandra. Då får du en stark och hållbar fog mellan samtliga stenar.

Om du ska förlänga en vägg av t.ex. lecablock bör du fortsätta med lecablock. Men även om du använder två olika material när du bygger så får du de starkaste fogarna om du bygger i förband. Om du t.ex. vill resa en vägg av lecablock vinkelrätt ut från en tegelstensvägg, så bör du först ta bort några av tegelstenarna i väggen, så att du kan sticka in en eller flera lecablock och på så sätt koppla ihop blocken och stenarna.

Det är endast i vissa situationer som det kan vara nödvändigt och acceptabelt att bygga på annat sätt. Här visar vi hur det går till att bygga i förband och hur nödlösningen ser ut.

**Stark
lösning**

Några av tegelstenarna i den nya väggen sticker in i den gamla väggen som delarna i ett blixtlås. Det ger en stark lösning.

Den gamla väggen förbereds

Börja med att ta bort sockellister, kablar och annat som kan vara i vägen för ditt arbete. Kolla också att det inte finns dolda rör, kablar och annat i den vägg som du ska ta ut stenar från.

Tegelstenarna kan tas bort med hammare och mejsel, men det är enklare och går dessutom snabbare om du sågar loss dem med en tigersåg. Arbetar du utomhus kan du använda vinkelslip med diamantkapskiva för sten. Men det dammar enormt!

För att bygga vinkelrätt mot en vägg behövs en stor vinkel och ett vattenpass för att vara säker på att det blir vinkelrätt.

1 Markera på golvet var du ska bygga. Använd tejp, som är mycket lättare att se än ett blyertsstreck.

2 Välj de tegelstenar som ska tas bort och markera dem med blyertsenna på väggen. Syns de inte måste du knacka bort lite puts.

3 Såga bort fogbruket med en tigersåg och blad för tegel och bruk. Såga ända in till bakkanten på de stenar som ska tas bort.

Här använder du förband

- När du murar igen en dörr- eller fönsteröppning
- När du bygger till
- När du förlänger en vägg
- När du vill flytta en dörr eller ett fönster i en vägg

4 Knacka nu försiktigt loss stenarna och lirka ut dem från väggen. Rensa bort puts och murbruk för stenarna kan normalt återanvändas.

5 Stenarna i väggen skrapas rena så att gammalt murbruk försvinner. Det går rätt lätt med sågen.

6 Var rädd om dig. Skydda händerna med handskar och bär både ansiktsmask och skyddsglasögon för det dammar en del.

Lägg ett par hårda masonitskivor på golvet och tejpa fast dem. Då skyddar du golvet mot smuts och skador från tegelstenarna.

Skydda golvet när du arbetar

Tappar du en tegelsten blir det ett fult jack i golvet och murbruk orsakar fläckar.

När du sågar och knackar loss ett par tegelstenar hamnar det en hel del lös puts och murbruk på golvet, och när du sedan murar kommer du säkert att spilla lite vått bruk. Därför bör du alltid skydda golvet mot både fläckar och stötar. Använd helst hård masonit men det kan gå bra med tjock papp.

Bygg väggen med förband

Det är alltid klokt att bygga vidare på det förband som finns i den vägg du förlänger eller ansluter mot. Om väggen sedan inte ska putsas är det extra viktigt att du anstränger dig att följa förbandet eftersom man kommer att se stenarna.

Undersök om stenarna ligger en halv eller kvarts sten förskjutna i den gamla väggen.

När du sedan murar är det smart att först fukta tegelstenarna. Då fastnar bruket bättre och torkar inte så snabbt. Då får du lite längre tid på dig att justera dem. Börja nerifrån och kolla både nivån och riktningen i takt med att du murar.

1 Fukta tegelstenarna så mycket att de blir våta utan att det samlas vatten på dem. Det kan göras med kalkkvast men är enklare med blomsterspruta.

2 Lägg en klick bruk på underlaget och på kortändan av den sten du ska lägga. Du lär dig snabbt hur mycket som behövs. Använd murslev eller skärslev.

3 Tryck och vrid stenen på plats i en glidande rörelse. Men tryck inte ner den för långt för då måste du börja om. Knacka försiktigt ner den med skaftet på slev.

Detta kan du behöva

VERKTYG:

- Skruvdragare
- Murslev/skärslev

- Fogslev
- Putsbräda/filtputsbräda

- Vattenpass
- Blomsterspruta

- Tigersåg
- Spann/murarbalja

- Tumstock
- Omrörare
- Murarhammare

MATERIAL:

- Tegelstenar
- Murbruk
- Putsbruk
- Ev. armering, murhakar eller liknande
- Masonitskivor och tejp

4 Mät för den sista stenen och glöm inte att räkna med fogens bredd. Stenarna ska hålla förbandet så att de lodräta fogarna (koppfogarna) förskjuts.

5 Kapa en tegelsten med ett välriktat slag med murarhammaren. Det krävs en del erfarenhet för att lyckas så du kan först göra en anvisning med vinkelslipen.

6 Kolla hela tiden att stenarna är vågräta och att du håller riktningen. Små ojämnheter kan elimineras med fogen i nästa skift. Kolla med ditt vattenpass.

7 Fukta gärna stenarna ett par gånger om du tycker att de torkar för snabbt.

8 Fyll på bruk där det saknas – och det är ofta i de lodräta fogarna. Här behöver du en putsbräda och en smal fogslev. Släta till fogarna.

9 Överflödigt bruk ska dras bort fortlöpande, men det brukar ändå vara ett par ställen som har fått för mycket. Nu ska bruket få härda.

Acceptabel nödlösning

Det kan finnas situationer då det inte är möjligt att koppla ihop en ny vägg med en gammal med förband som vi visar. Det kan ju finnas rör eller kablar i väggen.

I så fall kan du använda dig av en nödlösning, där de två väggarna fogas samman med en eller annan sorts armering.

Murare använder t.ex. murhakar och armeringsjärn, men det går också att använda sig av långa och kraftiga skruvar eller rent av en bit av ett armeringsnät. Här visar vi hur det går till att förstärka med skruvar. Det går åt en skruv till varje skift.

1 Borra hål i ändfogen på en av de gamla tegelstenarna. Hålet ska vara så djupt att hälften av skruven kan stickas in i det.

2 Skruven ska precis kunna pressas in i tegelstenen. Sätt en skruv vid varje skift.

3 Skruven hamnar nu i fogen mellan två rader tegelstenar (skift) och förankrar den nya väggen i den gamla.

Putsa den nya väggen

Den nya väggen ska putsas så att den ser ut som den gamla. Då gäller det att försöka lägga på ett ungefär lika tjockt skikt.

Om väggen inte ska putsas ska den bara tvättas av så att alla rester av bruk försvinner från tegelstenarna. Om du är noggrann med tvättningen får du säkert också bort ev. saltutfällning från teglet.

Skulle det senare dyka upp saltfällning på en oputsad vägg kan du tvätta med s.k. murtvätt (finns i byggfackhandeln). Använd aldrig saltsyra!

Här putsar vi väggen med ett tunt lager fästmassa.

1 Den nya putsen dras ut på stenarna med stålputsbräda. Håll den lite snett medan du drar uppåt.

2 Den sista finishen får väggen med en putsbräda eller filtputsbräda beroende på vilken yta du vill ha fram. Finputsa först när putsen har torkat lite på ytan.

När du har hällt torrbruk i spannen tillsätter du lite vatten och sedan blandar du till en fast och krämig konsistens. Blanda inte mer än vad som går åt på en timme.

Välj rätt bruk i baljan

Du får snyggast resultat om du använder dig av samma bruk som tidigare har använts.

När du murar ska du använda ett murbruk. I dag använder man nästan alltid murbruk som innehåller både kalk och cement – typ murbruk A och B. Förr i tiden var det däremot vanligt att mura med enbart kalkbruk. När du putsar är det extra viktigt att använda bruk av samma slag som har använts tidigare. Ta gärna med ett par bitar till byggmarknaden och be om råd. Läs mer om val av bruk på www.gds.se

Vilken sten?

När du bygger upp en vägg bör du använda samma slags byggklossar som har använts i den gamla väggen. Om du inte har tänkt att putsa väggen är det nödvändigt att du använder exakt samma slags stenar.